

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ

ในการศึกษาเรื่องการศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการสอน วิชา ส 032 เศรษฐศาสตร์ครอบครัว ของครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 9 มีวัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

5.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

5.1.1 เพื่อศึกษาสภาพการจัดการสอน วิชา ส 032 เศรษฐศาสตร์ครอบครัว ของครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 9

5.1.2 เพื่อศึกษาปัญหาการจัดการสอน วิชา ส 032 เศรษฐศาสตร์ครอบครัว ของครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 9

5.2 สมมติฐานของการวิจัย

5.2.1 ครูผู้สอนวิชา ส 032 เศรษฐศาสตร์ครอบครัวที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน มีสภาพและปัญหาการจัดการสอน วิชา ส 032 เศรษฐศาสตร์ครอบครัวแตกต่างกัน

5.2.2 ครูผู้สอน วิชา ส 032 เศรษฐศาสตร์ครอบครัว ที่สอนอยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีสภาพและปัญหาการจัดการสอนวิชา ส 032 เศรษฐศาสตร์ครอบครัวแตกต่างกัน

5.3 วิธีดำเนินการวิจัย

5.3.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย เป็นครูผู้สอนวิชา ส 032 เศรษฐศาสตร์ครอบครัวในโรงเรียน สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 9 มีจำนวน 185 คน

1) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการตอบแบบสอบถาม มีจำนวน 185 คน ซึ่งนำมาจากประชากรทั้งหมด

2) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสัมภาษณ์ ได้มาจากกลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการ
ตอบแบบสอบถาม โดยการสุ่มแบบอย่างง่าย ซึ่งจะทำให้ได้กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสัมภาษณ์
20 คน

3) กลุ่มตัวอย่างที่แบ่งตามประสบการณ์ในการสอน มี 2 กลุ่ม คือ

1. ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการสอน 1-3 ปี
2. ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการสอน มากกว่า 3 ปีขึ้นไป

4) กลุ่มตัวอย่างที่แบ่งตามขนาดของโรงเรียน มี 4 กลุ่ม คือ

1. ครูผู้สอนที่สอนอยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดใหญ่พิเศษ
2. ครูผู้สอนที่สอนอยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดใหญ่
3. ครูผู้สอนที่สอนอยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดกลาง
4. ครูผู้สอนที่สอนอยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดเล็ก

5.3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มี 2 ชนิด คือ

1) แบบสอบถามเกี่ยวกับ สภาพและปัญหาการจัดการสอน วิชา ส 032
เศรษฐศาสตร์ครอบครัวของครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 9 โดย
แบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการจัดการสอนวิชา ส 032 เศรษฐศาสตร์
ครอบครัวของครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 9 โดยแบ่งออกเป็น
5 ด้าน ดังนี้ด้านหลักสูตร ด้านเนื้อหาวิชา ด้านสื่อการสอน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้าน
การวัดและประเมินผล โดยใช้มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) แบบใช้ตัวเลข
(Numerical Scales) ประมาณค่า 5 ระดับ โดยกำหนดคะแนนดังนี้

มีการปฏิบัติมากที่สุด มีค่าเท่ากับ 5 คะแนน

มีการปฏิบัติมาก มีค่าเท่ากับ 4 คะแนน

มีการปฏิบัติปานกลาง มีค่าเท่ากับ 3 คะแนน

มีการปฏิบัติน้อย มีค่าเท่ากับ 2 คะแนน

มีการปฏิบัติน้อยที่สุด มีค่าเท่ากับ 1 คะแนน

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับ ปัญหาการจัดการสอน วิชา ส 032
 เศรษฐศาสตร์ครอบครัวของครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 9 โดย
 แบ่งออกเป็น 5 ด้านดังนี้ ด้านหลักสูตร ด้านเนื้อหาวิชา ด้านสื่อการสอน ด้านกิจกรรมการเรียน
 การสอน ด้านการวัดและประเมินผล โดยใช้มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) แบบ
 ใช้ตัวเลข (Numerical Scales) ประมาณค่า 5 ระดับ โดยกำหนดคะแนนดังนี้

เป็นปัญหามากที่สุด มีค่าเท่ากับ 5 คะแนน

เป็นปัญหามาก มีค่าเท่ากับ 4 คะแนน

เป็นปัญหาปานกลาง มีค่าเท่ากับ 3 คะแนน

เป็นปัญหาน้อย มีค่าเท่ากับ 2 คะแนน

เป็นปัญหาน้อยที่สุด มีค่าเท่ากับ 1 คะแนน

ตอนที่ 4 แบบสอบถามข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับการปรับปรุง แก้ไข ปัญหาการ
 จัดการสอน วิชา ส 032 เศรษฐศาสตร์ครอบครัว ซึ่งเป็นแบบปลายเปิด (Open-ended)

2) แบบสัมภาษณ์ เกี่ยวกับสภาพ และปัญหาการจัดการสอน วิชา ส 032
 เศรษฐศาสตร์ครอบครัวของครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 9 โดย
 แบ่งออกเป็น 5 ด้านดังนี้ ด้านหลักสูตร ด้านเนื้อหาวิชา ด้านสื่อการสอน ด้านกิจกรรมการเรียน
 การสอน ด้านการวัดและประเมินผล

5.3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยทำหนังสือขออนุญาตเก็บรวบรวม
 ข้อมูลจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น ไปยังสถานศึกษาที่ทำการวิจัย ระยะเวลาที่ใช้ใน
 การเก็บรวบรวมข้อมูล 4 สัปดาห์ ระหว่างวันที่ 20 กรกฎาคมถึงวันที่ 16 สิงหาคม พ.ศ. 2541

5.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC⁺ โดยใช้สถิติใน
 การวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

5.4.1 แบบสอบถาม สภาพและ ปัญหาการจัดการสอน วิชา ส 032 เศรษฐศาสตร์
 ครอบครัวของครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 9

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม นำมาแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ นำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

ตอนที่ 2 และ ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับ สภาพ และปัญหา การจัดการสอนวิชา ส 032 เศรษฐศาสตร์ครอบครัวของครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 9 นำมาหาค่าเฉลี่ยเลขคณิต ($\bar{X}$) และหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) นำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

นำค่าเฉลี่ยเลขคณิต ($\bar{X}$) มาแปลความหมาย โดยกำหนดเกณฑ์ ในการแปลความหมายเป็นช่วงระดับคะแนนดังนี้

- 4.51-5.00 หมายความว่า มีการปฏิบัติมากที่สุด / เป็นปัญหามากที่สุด
- 3.51-4.50 หมายความว่า มีการปฏิบัติมาก / เป็นปัญหามาก
- 2.51-3.50 หมายความว่า มีการปฏิบัติปานกลาง / เป็นปัญหাপานกลาง
- 1.51-2.50 หมายความว่า มีการปฏิบัติน้อย / เป็นปัญหาน้อย
- 1.00-1.50 หมายความว่า มีการปฏิบัติน้อยที่สุด / เป็นปัญหาน้อยที่สุด

การวิเคราะห์เปรียบเทียบ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่า t ของความคิดเห็นของครูผู้สอนวิชา ส 032 เศรษฐศาสตร์ครอบครัวเกี่ยวกับ สภาพและปัญหาการจัดการสอนวิชา ส 032 เศรษฐศาสตร์ครอบครัว โดยแบ่งออกเป็น 5 ด้าน ดังนี้ ด้านหลักสูตร ด้านเนื้อหาวิชา ด้านสื่อการสอน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการวัดประเมินผล ระหว่างครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการสอน วิชา ส 032 เศรษฐศาสตร์ครอบครัว ต่างกัน

การวิเคราะห์ เปรียบเทียบ ความคิดเห็นของครูผู้สอน วิชา ส 032 เศรษฐศาสตร์ครอบครัว เกี่ยวกับสภาพ และปัญหาการจัดการสอน วิชา ส 032 เศรษฐศาสตร์ครอบครัว โดยแบ่งออกเป็น 5 ด้าน ดังนี้ ด้านหลักสูตร ด้านเนื้อหาวิชา ด้านสื่อการสอน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผล ระหว่างครูผู้สอนที่สอนอยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA)

ตอนที่ 4 แบบสอบถามข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับการปรับปรุง แก๊โซ ้นุหาการจัดการสอนวิชา ส 032 เศรษฐศาสตร์ครอบครัวซึ่งเป็นแบบปลายเปิดนำมารวบรวมและเรียงลำดับตามความถี่ของแต่ละด้านจากมากไปหาน้อย โดยแบ่งออกเป็น 5 ด้าน ดังนี้ ด้านหลักสูตร ด้านเนื้อหาวิชา ด้านสื่อการสอน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผล

5.4.2 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับสภาพและปัญหาการจัดการสอนวิชา ส 032 เศรษฐศาสตร์ครอบครัวของครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 9 นำมารวบรวมและเรียงลำดับตามความถี่ของแต่ละด้าน จากมากไปหาน้อย โดยแบ่งออกเป็น 5 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านเนื้อหาวิชา ด้านสื่อการสอน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผล

5.5 สรุปผลการวิจัย

5.5.1 สถานภาพโดยทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีวุฒิสูงสุดทางการศึกษาที่ระดับปริญญาตรี จบการศึกษาจากสาขาวิชาสังคมศึกษา มีประสบการณ์ในการสอนวิชาในหมวดสังคมศึกษาอยู่ในช่วง 1-10 ปี มีประสบการณ์ในการสอนวิชา ส 032 เศรษฐศาสตร์ครอบครัวอยู่ในช่วง 1-3 ปี เหตุผลที่สอนวิชา ส 032 เศรษฐศาสตร์ครอบครัวเนื่องจากถูกกำหนดให้สอน เพราะขาดครูที่จะสอน ส่วนใหญ่แล้วครูผู้สอนวิชา ส 032 เศรษฐศาสตร์ครอบครัวไม่เคยได้รับการอบรมความรู้ทางเศรษฐศาสตร์เพิ่มเติมเพื่อประกอบการสอนเลย นอกจากการสอนรายวิชา ส 032 เศรษฐศาสตร์ครอบครัวแล้ว ครูผู้สอนยังได้สอนรายวิชา ส 504 สังคมศึกษาด้วย และนอกจากการสอนรายวิชาที่เกี่ยวกับเศรษฐศาสตร์แล้ว ครูผู้สอนยังได้สอนรายวิชาอื่นในหมวดสังคมศึกษาอีกด้วย

5.5.2 สภาพการจัดการสอน วิชา ส 032 เศรษฐศาสตร์ครอบครัวของครูผู้สอน ในโรงเรียน สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 9 แบ่งออกเป็น 5 ด้าน คือ

- 1) ด้านหลักสูตร พบว่า มีการปฏิบัติตามกลาง
- 2) ด้านเนื้อหาวิชา พบว่า มีการปฏิบัติมาก

- 3) ด้านสื่อการสอน พบว่า มีการปฏิบัติปานกลาง
- 4) ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน พบว่า มีการปฏิบัติปานกลาง
- 5) ด้านการวัดและประเมินผล พบว่า มีการปฏิบัติมาก

5.5.3 ปัญหาการจัดการสอน วิชา ส 032 เศรษฐศาสตร์ครอบครัวของครูผู้สอน ในโรงเรียน สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 9 แบ่งออกเป็น 5 ด้าน คือ

- 1) ด้านหลักสูตร พบว่า เป็นปัญหามาก
- 2) ด้านเนื้อหาวิชา พบว่า เป็นปัญหามาก
- 3) ด้านสื่อการสอน พบว่า เป็นปัญหามาก
- 4) ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน พบว่า เป็นปัญหามาก
- 5) ด้านการวัดและประเมินผล พบว่า เป็นปัญหามาก

5.5.4 เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนวิชา ส 032 เศรษฐศาสตร์ครอบครัว ที่มีประสบการณ์ในการสอน วิชา ส 032 เศรษฐศาสตร์ครอบครัวต่างกัน พบว่ามีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการจัดการสอน วิชา ส 032 เศรษฐศาสตร์ครอบครัว ด้านหลักสูตร ด้านเนื้อหาวิชา ด้านสื่อการสอน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผล ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.5.5 เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนวิชา ส 032 เศรษฐศาสตร์ครอบครัว ที่สอนอยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน พบว่ามีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการจัดการสอน วิชา ส 032 เศรษฐศาสตร์ครอบครัว ด้านหลักสูตร ด้านเนื้อหาวิชา ด้านสื่อการสอน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผล ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.6 ข้อเสนอแนะ

5.6.1 ข้อเสนอแนะจากงานวิจัยครั้งนี้

1) ด้านหลักสูตร

การจัดการสอน วิชา ส 032 เศรษฐศาสตร์ครอบครัว ด้านหลักสูตร จากผลการวิจัย พบว่า หน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่มีการจัดประชุม อบรม สัมมนาให้กับครูผู้สอน ในการจัดการสอน วิชา ส 032 เศรษฐศาสตร์ครอบครัว และวัตถุประสงค์ของหลักสูตรกว้างเกินไป ไม่เหมาะสมกับวัยและสติปัญญาของผู้เรียน ผู้วิจัยจึงเห็นควรเสนอแนะว่า ในการจัดหลักสูตร วิชา ส 032 เศรษฐศาสตร์ครอบครัวนั้น ควรจัดให้สอดคล้องเหมาะสมกับวัยและสติปัญญาของผู้เรียน และพร้อมทั้งควรเน้นให้ผู้เรียน เมื่อเรียนรู้แล้วสามารถนำไปประยุกต์ใช้และแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันได้ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการจัดอบรม สัมมนา เกี่ยวกับการจัดการสอนวิชา ส 032 เศรษฐศาสตร์ครอบครัวบ้าง เพื่อให้ผู้สอนมีความรู้ความเข้าใจทันกับเหตุการณ์ปัจจุบัน เพื่อที่การสอนจะได้มีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น เมื่อมีการจัดอบรมสัมมนาแล้ว ควรมีการติดตามประเมินผลการใช้หลักสูตรและการประเมินผลการจัดการสอนวิชา ส 032 เศรษฐศาสตร์ครอบครัวตามมามากด้วย

2) ด้านเนื้อหาวิชา

การจัดการสอน วิชา ส 032 เศรษฐศาสตร์ครอบครัว ด้านเนื้อหาวิชา จากผลการวิจัย พบว่า เนื้อหาวิชามีรายละเอียดมากเกินไป เนื้อหาวิชาจะเน้นทฤษฎีมากกว่า การปฏิบัติ ขาดการยกตัวอย่างที่จะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาวิชาง่ายขึ้น และสามารถนำไปประยุกต์ใช้แก้ปัญหาในชีวิตประจำวันได้ พร้อมทั้งภาษาและคำศัพท์ต่าง ๆ ทางเศรษฐศาสตร์นั้น มีความเข้าใจยากทำให้หนักเรียน ขาดความสนใจเรียน ผู้วิจัยจึงเห็นควรเสนอแนะว่า ในการจัดเนื้อหา นั้น ควรเป็นเรื่องที่เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน ควรมีตัวอย่างเปรียบเทียบที่เป็นปัญหาปัจจุบันประกอบในเนื้อหาด้วย เพื่อที่จะได้ให้ผู้เรียนมีความเข้าใจในประเด็นปัญหาต่าง ๆ เพิ่มมากขึ้น พร้อมทั้งภาษาที่ใช้ควรเข้าใจง่าย คำศัพท์ต่าง ๆ ควรมีการอธิบายเพิ่มเติม เพื่อให้ผู้เรียนจะได้เข้าใจได้ง่ายขึ้น ไม่เบื่อหน่ายเวลาเรียน และไม่คิดว่าวิชานี้ยากเกินไป ที่สำคัญควรจัดเนื้อหาให้สอดคล้องกับเวลาและหน่วยการเรียนด้วย เพื่อที่เนื้อหาจะได้ไม่มากเกินไป ซึ่งจะเป็นปัญหาสำคัญในการจัดการสอน เนื่องจากสอนไม่ทัน

3) ด้านสื่อการสอน

การจัดการสอน วิชา ส 032 เศรษฐศาสตร์ครอบครัว ด้านสื่อการสอน จากผลการวิจัย พบว่า โรงเรียนยังขาดแคลนสื่อการสอนด้านโสตทัศนูปกรณ์ ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับ รายวิชา ส 032 เศรษฐศาสตร์ครอบครัวอยู่มาก ผู้วิจัยจึงเห็นควรเสนอแนะว่าควรมีการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการจัดซื้อสื่อประกอบการสอนต่าง ๆ รวมถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรจัดให้มีการผลิตสื่อเนื้อหาประเภทสไลด์ วีดิโอเทป หรือเอกสารประกอบการเรียนการสอนต่าง ๆ แจกให้แก่ทางโรงเรียนบ้าง เพื่อใช้เป็นแนวทางให้ครูได้ศึกษาประกอบการจัดการสอนวิชา ส 032 เศรษฐศาสตร์ครอบครัว ให้มีประสิทธิภาพต่อไป

4) ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน

การจัดการสอน วิชา ส 032 เศรษฐศาสตร์ครอบครัว ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน จากผลการวิจัย พบว่า ครูผู้สอนประสบกับปัญหาด้านเวลา ที่จะใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอน การขาดความสะดวกในการเชิญวิทยากรมาให้ความรู้ การนำนักเรียนออกไปศึกษาในสถานการณ์จริง ทำได้ยากเนื่องจากข้อจำกัดของเวลาและงบประมาณ ผู้วิจัยจึงเห็นควรเสนอแนะว่า ควรจัดให้มีการอบรม สัมมนาเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน วิชา ส 032 เศรษฐศาสตร์ครอบครัวให้แก่ครูผู้สอนบ้าง เพื่อจะได้เป็นแนวทางในการจัดการสอนและครูผู้สอนควรจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็น หรือควรให้มีการลงมือปฏิบัติจริง พร้อมทั้งครูผู้สอนควรสนับสนุนกิจกรรมเสริมต่าง ๆ เช่นการจัดนิทรรศการ การศึกษานอกสถานที่ เพื่อผู้เรียนจะได้ศึกษาในสถานการณ์จริง และยังจะได้รับความรู้เพิ่มเติมมากขึ้นด้วย

5) ด้านการวัดและประเมินผล

การจัดการสอน วิชา ส 032 เศรษฐศาสตร์ครอบครัว ด้านการวัดและประเมินผล จากผลการวิจัย พบว่า ทางโรงเรียนยังขาดแคลนคู่มือ และอุปกรณ์เกี่ยวกับการสร้างแบบทดสอบ พร้อมทั้งยังขาดความรู้ความเข้าใจในการสร้างแบบทดสอบที่มีคุณภาพมาตรฐานเหมาะสมกับเนื้อหา พร้อมทั้งยังประสบกับปัญหาในการสร้างแบบทดสอบขึ้นสูงกว่าความรู้ความจำ ผู้วิจัยจึงเห็นควรเสนอแนะว่า หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจัดให้มีการอบรม สัมมนาเกี่ยวกับการวัด

และประเมินผลการสร้างข้อสอบวัดผลที่มีคุณภาพมาตรฐาน รวมถึงควรมีการจัดทำข้อสอบที่มีคุณภาพมาตรฐานวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียน ทางด้านต่าง ๆ แจกให้แก่โรงเรียน เพื่อเป็นแนวทางให้ครูผู้สอน ในการนำไปสร้างแบบทดสอบวิชา ส 032 เศรษฐศาสตร์ครอบครัว ให้มีประสิทธิภาพต่อไป

5.6.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการทำวิจัยในครั้งต่อไป

- 1) ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบระหว่าง เพศ วุฒิการศึกษา สาขาการศึกษา และการอบรมความรู้ทางเศรษฐศาสตร์ของครูผู้สอนวิชา ส 032 เศรษฐศาสตร์ครอบครัว
- 2) ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับ สภาพและปัญหาการจัดการสอน ในรายวิชาอื่นที่เกี่ยวข้องกับรายวิชาเศรษฐศาสตร์ด้วย เช่น ส 504 สังคมศึกษา, ส 061 รายได้ประชาชาติ และ ส 062 การเงิน การคลังและการธนาคารด้วย